

на Аристотеля, са управляватъ отъ единъ геній хранителъ на сякоя планета, кой-то прибывава на нея и управлява движениѣ-та ѳ, сжщо тѣй както умъ-тѣ му управлява движениѣ-та на человекѣ.

Двѣстѣ години слѣдъ Питогора, въздига славна-та Александрійска школа въ царствованіе-то на Птоломеи-тѣ. Тѣзи Птоломеи сж были Египетскы царіе, и за това не трѣба да ги смѣваме съ астронома Птоломея. Поради щедро-то покровителствованіе на тѣзи просвѣщенна династія, Александрійска-та школа, въ своя-та обширна библиотека и въ великолѣпны-тѣ си залы, въздигнжты за по-голѣмо улесненіе на философы-тѣ съ-срѣдоточвала почти всички-тѣ науки и всичка-та ученость на тогашно-то человекство въ продълженіе на триста години наредъ, като наченемъ отъ смърть-та на Александра Великій, отъ кого-то най-старый отъ Птоломеи-тѣ получилъ свое-то царство. Като са скита по огромны-тѣ области на невѣжество-то и варварство-то, кои-то въ него време покрывали почти всичко-то лице на земя-та, око-то си почива на това малко мѣстце, като на зеленъ оазисъ верѣдъ една широка пустыня. Между избранны-тѣ плодове, кои-то росли въ тѣзи градина на Астрономія-та имало мнозина, кои-то сж были най-добры-тѣ украшения на древя-та наука, отъ тѣхъ първо мѣсто държалъ Хишпархъ и Птоломея. Хишпархъ справедливо са считалъ като Ньютонъ на старина-та. Той черпялъ своитѣ познанія за небесны-тѣ тѣла не въ измамчивы-тѣ мечты на пламенно-то въображеніе, но въ строго-то приложеніе на своя-тѣ великъ умъ. Прѣди този періодъ небесны-тѣ наблюденія са произвождали съ невѣружано око; но Хишпархъ ималъ инструменти за мѣреніе на жглы-тѣ и знаалъ сферическа тригонометрія; а това сж были голѣмы стѣпки, кои-то са надминували сичкы неговы прѣдшественници. Той опредѣлилъ дължина-та на година-та съ точность до шесть минуты. Той открилъ эксцентричность-та или еллиптическа-та фигура на слънчова-та орбита, макаръ и да прѣдилагалъ, че въ дѣйствителность слънце-то са движе равномерно по кръгъ, но че земя-та са намѣрва въ центра на този кръгъ. Той още опредѣлилъ положенія-та на онѣзи точки между звѣзды-тѣ, дѣто земя-та са намѣрва най-близо до слънце-то и дѣто тя е най-далечъ отъ него. Той направилъ много на точно оцѣненіе на наклоненіе то на еклиптика-та, и надъ прѣдвареніе-то на равноденствія-та. Той исчислилъ точныя періодъ на синодическо-то обыкаляніе на мѣсяца и наклоненіе-то на лунна-та орбита. Той открилъ отстъпателно-то движеніе на нейны-тѣ възлы; и направилъ първы-тѣ опытанія да опредѣли хоризонталны-тѣ параллаксы на слънце-то и мѣсяца. Поради появяваніе-то на една нова звѣзда на небе-то, той прѣдприелъ да пречете звѣзды-тѣ и да назначи на всякоя отъ тѣхъ истинно-то мѣсто на небе-то, за да може потомство-то да има възможность да сяди за онѣзи измѣненія, кои-то ще станжтъ до нѣкога между тѣзи, само по видимому, неизмѣнны тѣла.

Макаръ Хишарха да го считатъ обыкновенно за членъ на Александрійска-та школа, обаче той живѣялъ въ Родосъ, около сто и четыредесять години прѣди Р. Х., и тамъ произвождалъ свои-тѣ астрономическы наблюденія. Едно отъ неговы-тѣ съчиненія е достигнжло до насъ; но главны-тѣ му открытія са спазили въ «Алмагеста» на Птоломея.